

V ZAJETÍ SOKOLNICTVÍ II

Václav Augustin

V ZAJETÍ SOKOLNICTVÍ II

Václav Augustin

Český Těšín 2020

V ZAJETÍ SOKOLNICTVÍ II

Václav Augustin

© **Autor** Václav Augustin

© **Fotografie na obálce** Daniel Donaták

© **Design a sazba** David Dobrovolný

Jazyková korektura Marcela Mojžíšová

Anglický překlad Miroslav Hospodka, Miloslav Štěrba

Tisk Těšínské papírny s.r.o., Lípová 1965, Český Těšín

Vydání první

Všechna práva vyhrazena, žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována, kopírována, přejímána do jiných děl a hromadně šířena bez výslovného souhlasu autora.

www.vaclavaugustin.cz

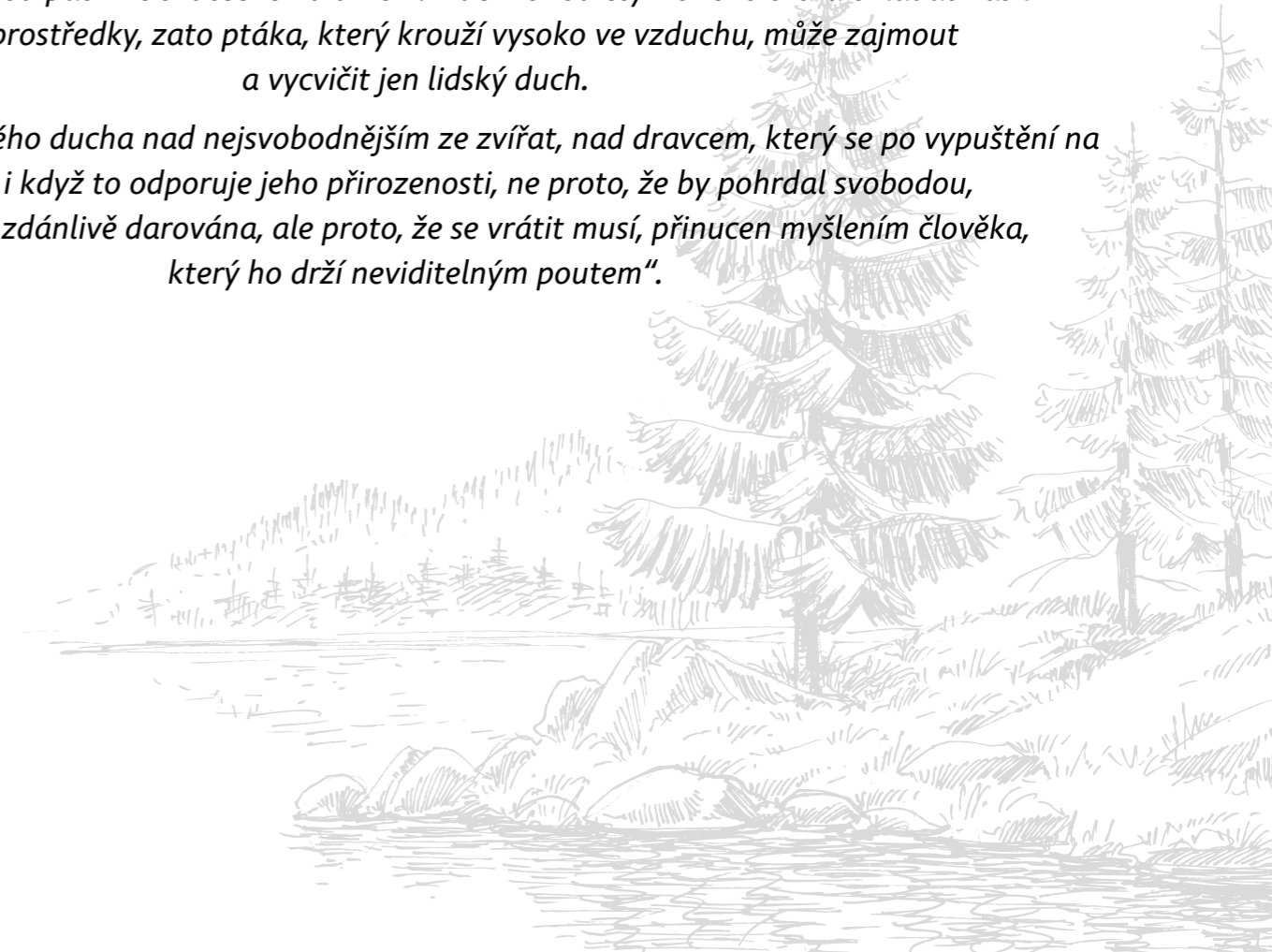
Český Těšín 2020

ISBN 978-80-270-8326-8

Sokolnictví by mělo být povýšeno na umění, protože je to jediný oduševnělý způsob lovu, který svou povahou patří ke skutečnému umění. Lidé mohou čtyřnohého tvora ovládat násilím a jinými prostředky, zato ptáka, který krouží vysoko ve vzduchu, může zajmout a vycvičit jen lidský duch.

Je to vítězství lidského ducha nad nejsvobodnějším ze zvířat, nad dravcem, který se po vypuštění na pěst vrátí, i když to odporuje jeho přirozenosti, ne proto, že by pohrdal svobodou, která mu byla zdánlivě darována, ale proto, že se vrátit musí, přinucen myšlením člověka, který ho drží neviditelným poutem“.

- 6** Obsah
- 8** Věnování
- 10** Předmluva
- 11** Úvod
- 12** Něco o sokolnictví
- 14** Z historie sokolnictví
- 22** Z historie sokolnictví - Falconia club
- 28** Zoologické a sokolnické rozdělení dravců
- 46** Vše dostupné o jestřábovi lesním a jeho výcviku
- 65** Mé vlastní poznatky
- 81** Nevydařené-vydařené setkání v Medlešicích, září 2006
- 84** Nejpoužívanější sokolnické výrazy
- 87** Anatomie dravce
- 90** Fyzické předpoklady dravců
- 100** Získat dravce k výcviku, k volnému létání a lovu
- 122** U jestřábů na hnízdě
- 127** Můj lov s jestřábem z pěsti
- 133** Výcvik dravců vysokého letu
- 144** Můj lov ze sledovačky
- 150** My hunt from „following“
- 152** Můj lov z auta
- 154** Ulovený – neulovený, zlatý jelen z Lesní správy RANSKO, rok 1993
- 168** A hunted – not hunted golden stag from Forest Service Ransko, 1993
- 173** Mé první létání s vysílačkou
- 176** Nelíbivý, olámaný desaterák od Skladiště
- 183** Má lovecká sezona v roce 2010
- 190** My hunting season 2010
- 192** UNESCO deklaruje starověké lovectví s dravci jako světové kulturní dědictví
- 194** Můj „největší úlovek s jestřábem lesním“
- 197** My biggest catch with a forest hawk
- 198** Z vlastní tvorby a života: báseň Krutá milenka. Pro zasmání, to podruhé mi o život v životě jde
- 199** From my own work and life. The poem „A cruel lover“ – for fun, that’s what life is about, for the second time
- 200** Tak trochu sen každého z jestřábníků
- 202** Shrnutí všeho potřebného pro výcvik jestřábů – dravců
- 204** Sokolnická výbava
- 220** Krahujec a jestřáb
- 224** Péče o dravce
- 238** Minimální požadavky na voliéry pro chov či umístění dravců – jestřábů
- 252** Ještě jeden o odchovech a sokolnicích
- 258** Sokolnictví a mé létání s orlem
- 274** Vznik nového sokolnického střediska Jihlava, 23. dubna 2016
- 280** Opočno 2016
- 290** Opočno 2017
- 300** Setkání Heřmanov, 27.–28. 10. 2017
- 306** Meeting in Heřmanov, 27th – 28th October 2017
- 308** Sokolářské proměny
- 312** Zprávy: Vědci varují lidstvo před záhubou
- 314** Co nás ohrozilo v roce 2017
- 318** Rovněž se nás dotkla a naši mysl, bezpečnost a budoucnost vážně ohrozila, začínající masivní migrace lidí – jiné kultury, náboženství – jiného světa
- 320** Výlet za všechny prachy
- 328** Umírá mně jestřábice Bára, jedna z nejlepších na lov, 33 ks srnčího a 62 zajíců
- 338** Co obnáší odchovy dravců
- 350** Etika sokolnictví a zacházení s úlovkem
- 354** Ethics of falconry and treating with a catch
- 356** Nutkání
- 370** Nový jestřáb, jestřábi a jejich výcvik a radosti a problémy s nimi aneb jak rozlétat imprinty či orla
- 384** Výzva 2019
- 388** Můj rok 2019 v krátkosti a ve fotografiích
- 398** Úvaha r. 2020
- 404** Sokolnictví v dnešní době
- 414** Zazvonil zvonec
- 416** Sponzoři knihy
- 420** Autoři fotografií
- 421** Seznam použité literatury

Věnování

Je dost lidí a lidiček, bez kterých si svůj obyčejný život nedovedu vůbec představit, a které mám moc rád, i když jim to třeba nedokážu, ve shonu a úprku života této podivné doby, dát najevo. Všem mým vnoučatům, Matyášovi, Nelince, Anetce, Emičce, Dominikovi a dalším, která se teprve narodí, svým dcerám a jejich rodinám, celé naší rodině a spoustě dalším blízkým známým a dobrým lidem, těm všem a snad i pár kamarádům, kteří mi zůstali nebo se již toulají po věčných loveckých stezkách, všem těm bych chtěl tuto svou knihu a krásnou vzpomínku věnovat.

Předmluva

Roky plynou jako voda v ranských potůčcích a potocích. Ještě rychleji ubíhá život člověka, obzvláště, žije-li trochu aktivně a má spoustu zálib. Myslivost a sokolnictví jsou opravdu koníčky hodně náročné na čas a den v jejich objetí či zajetí uteče, než stačíš mrknout. Jak stárnu, zjišťuji, jak hodně věcí, které člověk v životě dělá a má dojem, že musí dělat, je nicotných, pomíjivých a zbytečných.

Navzdory tomu všemu je život hrozně krásný, jedinečný, a když máš koníčka, který tě uspokojuje a naplňuje, a máš pro koho a co žít, tak i úžasný. Proto jsem šťastný, že žiji a že jsem mohl napsat tuto další knihu o svých zálibách, které mě uspokojují a naplňují. V jejich objetí tak alespoň na čas relaxuji, žiji a odplyne všechno, co bolí v těle i na duši.

Úvod

Je tolik krásy v přírodě naší malebné a zároveň drsné Vysočiny, a myslivost provozovaná s láskou, úctou, citem a ušlechtilou vášní naplňuje a uspokojuje mé touhy, protože jsem si ji zamiloval. Jsem člověk, který propadl kouzlu živé přírody, kterého uhranul les a dění v něm i jeho obyvatelé. Myslivec, lesák, sokolník a pochopitelně lovec, kterému učaroval majestát královské zvěře vysoké, živelnost černých rytířů, skromná pýcha a marnivost zvěře srnčí, rychlost a dravost šelem a dravců v letu i při lovu, i zvěř drobná, dnes už vzácná srstnatá i pernatá, a vše ostatní, co oživuje naši úžasnou a krásnou přírodu.

Až já, až my, kteří dnes procházíme kouty naší Vysočiny a Raneckými lesy, nebudeme, ale přijdou naše děti a jejich děti a další... Nechť jim tyto řádky připomenou nás, ale hlavně to, že prostředí, v němž žijeme, má své zákony, své odvěké vztahy a vazby, a jelikož a jistě tyto zákony člověk mění, nesmí tak činit násilím a nerozumně. I člověk, byť stojí na vrcholu, je jen článkem vesmírného dění, v němž má vše své přesné místo. Lidská společnost, stejně jako zvířecí svět, říše rostlinná a nerostná. Chce-li člověk žít a přežít, musí žít příroda i les. Je naší osobní i svatou povinností toto zachovat, jako nejcennější kulturní památku a nezbytný statek, generacím budoucím.

Něco o sokolnictví

Sokolnictví je tradice, zkušenost, fenomén starý jako lidstvo samo. Jedná se o jeden z nejstarších a nejpřirozenějších způsobů lovu, který je dodnes provozován nadšenci sokolnictví, uznáván a obdivován nejen v Evropě, ale téměř na celém světě. Sokolnictví pochopitelně procházelo určitým vývojem a stupněm rozmachu, což se bude dít i nadále. Za výstižnou lze považovat starou definici, která říká, že sokolnictví je přirozený způsob lovu, při kterém jsou využívány přirozené vlastnosti, dovednosti a zbraně cvičeného dravce. Dle mého názoru k jeho vzniku vedlo několik důvodů a příčin. Jedna z hlavních byla určitě touha a možnost získání úlovku-potravy. Dále lovecký pud člověka a touha ovládat nezkrotného, nespoutaného, divokého dravce. Byla to výsada a kratochvíle bohatých a mocných, hravost a hrdost člověka zkrotit a připoutat divokého dravce k sobě. Jistě jsem ale všechny příčiny neobsáhl a nevyjmenoval a ani nemohl všechny popsat. Sokolnictví je vlastnost lidstva uchovat kulturní zvyky, tradice a způsob života, protože jedině tak si může dnešní člověk uvědomit, odkud pochází a jakým vývojem prošel. Rozhodně zastávám názor, že sokolnictví je potřeba zachovat, udržovat, dále rozvíjet a zabývat se jím, protože je to svým způsobem kulturní tradice, památka a odkaz předků. Nejdůležitějším výstupem celosvětové konference Asociace pro sokolnictví a ochranu dravých ptáků v hlavním městě Spojených arabských emirátů v roce 2005 bylo stanovení cíle; přijetí arabského sokolnictví jako světového kulturního dědictví lidstva organizací Unesco. Rok poté, na konferenci v Praze a Opočně, byl tento cíl rozšířen na požadavek přijetí také evropského sokolnictví. Bylo mi jasné, ať již tato záležitost dopadne jakkoliv, rozhodně by bylo barbarstvím, kdyby tento způsob lovu nebylo možno v dalších letech, desetiletích a tisíciletích provozovat. Což by se mohlo (při dnešním stavu legislativy a možnosti vyjadřování se k tomuto problému ze strany různých odborně nezasvěcených skupin lidí a řízení se heslem „chránit a zakazovat úplně vše a za každou cenu“) klidně stát. Na toto dění okolo sokolnictví navázal nejprve v roce 2007 a pak v roce 2009 Sokolnický festival ENGLEFIELD, který potvrdil svojí jedinečností a účastí 52 zemí světa, že se jednalo

o největší sokolnickou akci v historii sokolnictví. Snad to byl jasný signál, odkaz, přání a povinnost sokolnictví zachovat a opravdu uznat jako kulturní dědictví a památku organizací UNESCO.

A to se opravdu povedlo. Dne 16. listopadu L.P. 2010., bylo v africkém Nairobi uznáno a schváleno SOKOLNICTVÍ jako kulturní památka UNESCO, jako živoucí dědictví lidstva.

Z historie sokolnictví

Kdy a kde sokolnictví vzniklo, není spolehlivě doloženo, mohlo vznikat i souběžně, ale existuje domněnka, že jeho kolébkou je pás stepí jižní Asie. Historie sokolnictví bude asi delší, než naznačují dosud známé prameny. Předpokladem jeho rozšíření byla rozlehlá otevřená krajina stejně jako značná pohyblivost sokolníků a lov, jehož cílem nebylo pouhé získání kořisti. Původ a rozšíření sokolnického lovu je pravděpodobně spojeno s pohyblivými kmenovými asijskými jezdeckými kulturami. Centrum jeho vývoje byl patrně od poloviny posledního tisíciletí před naším letopočtem Irán. Odtud se sokolnictví šířilo na východ i na západ, pokud krajina a mentalita obyvatel nabízela vhodné podmínky. Úctyhodná data v často citovaných čínských a japonských pramenech většinou nedokázala čelit pozdějším vědeckým výzkumům. Současný nejstarší písemný doklad pochází z pátého století před naším letopočtem. Jde o KTESIASOVU zprávu o lovu s dravci u Indů, ale ani její věrohodnost není příliš jistá. Zmínka ARISTOTELE a jeho četných následovníků o použití sokolů k lovu vodního ptactva v Thrákii nevypovídá nic o historii sokolnictví. Řekové a Římané sokolnictví neprovozovali. Zpráva JULIA FIRMIKA MATERNA ze čtvrtého století našeho letopočtu, považována dlouhou dobu za spolehlivou informaci, byla odhalena jako falzum z 15. století. Germánské kmeny se s novým způsobem lovu seznámily při styku se Skýty a Sarmaty v černomořské oblasti nejpozději ve druhém století našeho letopočtu. Během období stěhování národů se sokolnictví pravděpodobně prostřednictvím germánského kmene Ostrogótů dostalo přes střední a západní Evropu až do Španělska a severní Afriky. V galorománské oblasti se o něm jako první na konci čtvrtého a v pátém století zmiňují PAULINUS Z PELY a SIDONIUS APOLLINARIS. Ve stejné době si AUGUSTIN stěžuje na chování germánských Vandalů v Kartágu doprovázených psy a dravci. Z právních zásad Germánů lze vysledovat, že sokolnictví bylo známé u všech germánských kmenů a od poloviny prvního tisíciletí našeho letopočtu se stalo loveckou technikou řídicí se právními předpisy přijatými pravděpodobně někdy mezi druhým a čtvrtým stoletím našeho letopočtu. Vyšší kruhy svobodného germánského

obyvatelstva, zejména šlechta a duchovenstvo, se vášnivě věnovaly sokolnictví. Stranou nezůstávají ani ženy. Při zkoumání pohřebišť byly v mnoha hrobech mužů i žen z neronského a karolínského období objeveny kostry dravců. O tom, jak velký byl počet příznivců tohoto způsobu lovu, nejlépe svědčí zákazy pro duchovenstvo. Po celá staletí se v krátkých časových odstupech, poprvé v roce 506 na církevním koncilu v Agde v jižní Galii, muselo opakovat, že biskupům, kněžím a diákonům je zapovězeno držení loveckých psů a sokolů. Tento zákaz pochopitelně nikdo nerespektoval. KAREL VELIKÝ a Ludvík Pobožný pravděpodobně sokolnictví příliš neholdovali, ale velmi brzy se v cestovních denících německých císařů objevují narážky na zvláštní postavení Nizozemí, jehož rovinatá krajina s četnými vodními plochami nabízela ideální podmínky k sokolnictví. V Anglii se tento způsob lovu rozvíjel podobně jako na pevnině. Naproti tomu ve Skandinávii se neujal, ať už pro nevhodný terén nebo z důvodu čistě loveckých. Prostě se nehodil k obrazu selského lovu čistě za účelem získání kořisti. O to větší byl podíl severovýchodních zemí na obchodu s dravci. Vedle Pruska a ostrovů v Egejském moři byla Skandinávie po staletí třetím a zároveň jejich nejdůležitějším zdrojem. Norští lovečtí dravci se dováželi od 11. století do Anglie a od poloviny 13. století do Německa, Španělska a Tunisu. S islandskými sokoly se setkáváme od 11. století, o grónských dravcích existují zmínky od 13. století. Často šlo o dary z politických důvodů. Těmi se patrně nechal vést i řád německých rytířů, když rozdával dravce ukořistěné při tažení Pruskem. Obchod s dravými ptáky, chycenými na Krétě a ostrovech východního Středomoří, se soustřeďoval do Benátek. Odchyt se v Evropě i na Východě uskutečňoval zejména za pomoci složitého odchytového zařízení, jehož vývoj můžeme sledovat až do 20. století. Silné impulzy dostalo sokolnictví v dobách křížových výprav. Střet evropské šlechty s orientální kulturou, ve které mělo a má sokolnictví pevné místo, vedlo ke zdokonalení techniky například použitím sokolů čepičky a ke zvýšení zájmu o sokolnictví v Evropě. Odras tohoto zájmu se projevil v klasickém díle FRIDRICH A II. z rodu Hohenstaufů. O umění lovu s ptáky.

Svým monumentálním pojednáním o šesti dílech císař předběhl dobu. Obsahem první knihy je ornitologie, dalších pět knih se zabývá lovem s dravci všeobecně a zvláštnostmi techniky lovu s ohledem na různé druhy dravců. Císař přistupoval k dílu kritičtěji než kterýkoliv spisovatel před ním. Byl nejen jedním z nejlepších odborníků, jaký kdy žil, nýbrž především přírodovědec, který svými vědomostmi převyšoval všechny své současníky. Uznával jen to, co bylo potvrzeno zkušenostmi nebo experimentem. Díky své originalitě císař knihou o sokolnictví rozmetl tehdejší pravidla sokolnického myšlení. Současně byl ale tak málo poplatný době, že se setkal s nepochopením. Jeho jedinečná monografie se zachovala jen v několika rukopisných exemplářích. Jejich zlomek, první dvě knihy, byl v roce 1596 vytištěn. Úplné vydání všech šesti knih v latině proběhlo až v roce 1942.

Ve střední Evropě se sokolnictví objevuje v době stěhování národů (4.–5. století). Rozšíření lovu se sokoly přináší vpád Hunů. Znamý vojevůdce Attila (445–453) měl na štítě vyobrazeného sokola. První podrobnější zprávy o sokolnickém způsobu lovu nacházíme v análech Řehoře z TOUR (6. století). Od té doby se tímto způsobem lovu nezaobírala jen šlechta a duchovenstvo, ale zejména celé panovnické dvory. V tomto směru vynikal KAREL VELIKÝ (768–814), nejen pro množství chovaných sokolů, ale i pro vydání prvních sokolnických zákonů platících po dobu 300 let. Sokolnictví je rovněž spojeno s kulturou, zejména výtvarnou, a je součástí mýtů a pověstí. Tak ze 7. století pochází legenda o sv. Bavonu, patronu sokolníků, jejímž protějškem je pověst o Trifonu. Tak lze zařadit i „důvod“ vpádu maďarských bojovníků na koních do Panonské kotliny v čele s knížetem Arpádem (890–907). Údajně byl motivován sledováním zbloudilého „turula“, altajského loveckého sokola. Není bez zajímavosti, že maďarští bojovníci měli na přilbách „rarotol“, pero z křídla rarocha. Můžeme soudit, že podobně jako u jiných národů se těšil tento způsob lovu velké oblibě i v raném středověku na našem území. Máme doklady hmotné kultury z archeologických výzkumů již z Velkomoravské říše. Bylo vyzvednuto lité bronzové nákončí s postavou sokolníka v Moravském Jánu. Stejně tak je významným dokladem pozlacené plechové kování ze Želénky. Je na něm zobrazen jelen napadený

orlem. Nejznámější je však nález stříbrného terče, na němž je sokolník na koni, pocházející z hrobu v kostele Na Špitálkách ve Starém Městě u Uherského Hradiště. Existují však i písemné doklady o velkomoravském knížeti Svatoplukovi (871–893) v Letopisech fuldských z roku 869, že při lovu používal sokolů. Uvedené doklady dokreslují i přímé nálezy kostních zbytků z velkomoravských vrstev. Nelze nezpomenout císaře BEDŘICHA II. (1194–1250), který se synem MANFRÉDEM sepsali klasické šestidílné dílo. Je významné

pro sokolnictví, ale i pro ornitologii, snad dosud nedocenené. Vždyť do moderních jazyků bylo přeloženo teprve v roce 1943 a 1964 (anglické a německé vydání). Pochopitelně i naše archivy poskytují svědectví o sokolnictví. Jedno z důležitých svědectví obsahují spisy BOHUSLAVA BALBÍNA (1621–1688). Dovídáme se, že čeští sokoli byli nejzpůsobilejší k výcviku. A také, že jistý Burgundčan každoročně chytal na Řípu sokoly, rarohy a jestřáby, v cizině nejvyhledávanější. Údajně se o nich vyjádřil takto: „Mou i bratrovou touhou je chytat české sokoly s plavými drápy, zvláště mladé, které vycvičíme a vycvičené je prodáváme králům a knížatům za vysoké ceny.“ Ovšem nejstarší tradici má sokolnictví v Kirgizii a Kazachstánu, kterou si uchovává dosud. Mělo pravděpodobně vliv na rozvoj sokolnictví v Rusku. Od 9. století došlo k jeho rozmachu, největšímu v 16. a 17. století. Nejvýznamnější byly carské sokolnické dvory v Semenovském a Kolozenském, kde se chovalo nejméně 3000 různých dravců. Současně také sto tisíc holubů, což údajně nestačilo ke krmení, a byli proto přikupováni. Sokolnické slavnosti a lovy byly velmi okázalé. To však je tradice stará několik set let. Příkladem jsou slavnosti mongolského chána TAMERLÁNA (1336–1405), kterých se účastnilo tisíce sokolníků. S diplomatickou aktivitou souvisí i dary. Ve středověku se dary dravých ptáků rozšířily na celý kulturní svět a staly se i předmětem rozsáhlých obchodů. Velké přesuny ptáků se děly nejen mezi evropskými zeměmi, ale i mezi Tureckem a Indií. Zájem o sokolnictví poklesl až se šířením střelných zbraní. Jeho kontinuita se udržela zejména v místě vzniku sokolnictví, ve střední Asii, ale i v Anglii. Mezi novodobé zakladatele sokolnictví u nás počítáme BEDŘICHA MANS-DORFF-POUILLA, který lovil v roce 1920 s jestřáby u Nového Bydžova, a také Dr. J. BRDEČKU z Říčan. Arabové disponují odbornou literaturou původně z 8. století, která v hojných překladech pronikla do Evropy. Vychází z ještě starších byzantských, perských a indických pramenů. Nejstarší latinská vědecká pojednání pocházejí z poloviny 10. a 11. století. Jejich obsahem je veterinární medicína a návody k léčení nemocného loveckého dravce. Od 12. století začala nezávisle na knize FRIEDRICH II. vznikat rozsáhlá, silně vzájemně propojená didaktická literatura, jejímiž počátečními centry byly jižní Itálie, Provence a Španělsko. Téměř zároveň vznikly první texty v národních jazycích. Přínos Německa je v popisu

výcviku jestřába z doby kolem roku 1300, který se poté, co byl text mnohokrát přepracován, stal v roce 1480 první tištěnou knihou o sokolnictví (vydána v Augsburgu). S touto knihou se nám dostalo jedno z nejlepších vědeckých pojednání o sokolnictví. Do 13. století spadají i počátky německé sokolnické mluvy. Francie 16. století dala světu v osobě CHARLESE D'ARCUSSIA odborníka, jehož dílo Fauconnerie se jako jediné mohlo měřit s prací FRIEDRICH II. V roce 1617 vyšel jeho překlad do němčiny, který měl rozhodující vliv na německou literaturu o sokolnictví.

Lov s dravci představoval až do konce 17. století významnou součást loveckých způsobů obyvatelstva celé střední a západní Evropy. V souladu s právem o myslivosti byli sokolníky téměř výlučně příslušníci šlechty a jimi určené poddaní. V oblastech, kde převažovala měšťanská nebo venkovská kultura, jako je například Švýcarsko, byl lov s dravci věcí téměř neznámou. Naproti tomu Nizozemí se díky zeměpisné poloze příhodné pro chytání dravců za tuhu stalo střediskem chytačů sokolů a svobodných sokolníků, kteří vstupovali do služeb šlechty po celé Evropě a svou vlámskou slovní zásobou výrazně ovlivnili odbornou mluvu. Lov s dravci vysokého letu a s peřencem (vábítkem) zůstal kvůli finančním nákladům vyhrazen vysoké šlechtě. Ta se v Německu orientovala především na sokola stěhovavého, pokud nedostala darem severského sokola loveckého. Francouzi si nejvíce cenili raroha jižního, který do konce 17. století obýval podstatně větší území než dnes a byl znám i v Německu. Venkovská šlechta lovila s dravci nízkého letu. V Německu a Anglii s oblibou s jestřábem, v Itálii dávali přednost krahujci. Lov s jestřábem byl s ohledem na malé náklady dokonce výnosný.

Zdokonalování palných zbraní vedlo k zániku sokolnictví. Konkurence pušky se projevila nejdříve tam, kde se lov provozoval pro kuchyň a přestával být hospodárný. Nižší šlechta se vzdala lovu s jestřábem bez uvážení a rychleji než nesčetní vládcí malých německých státních útvarů, kteří se nehodlali vzdát jedinečného pohledu na lov luňáka červeného a volavky popelavé. V první polovině 18. století sokolnictví zazářilo naposledy. Počínaje panovníckým dvorem ve Vídni za císaře JOSEFA I. a KARLA VI. se provozovalo

téměř všeobecně. Vedle lantkraběte hesenckého si zaslouží být jmenováni především kurfiřt KLEMENT AUGUST z rodu Wittelsbachů, arcibiskup v Kolíně nad Rýnem, a markrabě KARL WILHELM FRIEDRICH VON BRANDENBURG-ANSBACH, vášnivý milovník lovu, který nákladným způsobem života předstihl všechny své současníky. Tento muž, který si najednou vydržoval více než 50 sokolníků, obrovskými výlohami na sokolnictví přivedl markrabství na pokraj státního bankrotu, za 25 let vlády ulovil ne méně než 34 429 kusů zvěře.

Kdo ví, jak byl tento způsob lovu uctíván, těžko pochopí jeho náhlé a úplné vymizení z Evropy v polovině 18. století. Vysoká šlechta, která mu do té doby věnovala přízeň, se podle francouzského vzoru s nemenší vášní vrhla na parforsní hony, které právě přišly do módy. Jen anglická venkovská šlechta udržovala tradici lovu s dravci. Pokus o vzkříšení této záliby byl podniknut v polovině 19. století v Nizozemsku. Pod předsednictvím prince ALEXANDRA byl roku 1840 založen klub příznivců tohoto způsobu lovu, ale skutečné popularity se dosáhlo až v roce 1923, kdy byl v Lipsku založen Svaz německých sokolníků. U nás se to podařilo až později – v roce 1967.

